

Teema: Copa ja Cogeca presiidiumide koosolekud**Toimumisaeg ja koht: 12.-13. septembril 2019, Copa-Cogeca, Rue de Treves 61, Brüssel****Aruande koostas: Ene Kärner**

Koosolekuid juhatasid Copa president Joakim Rukwied (Saksamaa) ja Cogeca president Thomas Magnusson (Rootsi)

1. Koosoleku päevakord kinnitati. Päevakavas ajaline muudatus seoses kohtumisega volinik Malmströmiga. Prantsusmaalt ja Rootsist uued esindajad.

2. Eelmise koosoleku raport kinnitati.

3. Copa- Cogeca presidentide ja sekretariaadi hiljutistest tegevustest.

Cogeca president Magnusson käis Poola üritustel ja Reikjavikis põhjamaade üritusel, räägiti kliimast. Mineraalväetiste antidumpingu meetmete osas komisjoni ettepanekust ei keeldutud ega ka võetud vastu, nüüd komisjoni otsustada, ilmselt jätvavad meetmed alles, mis on väga kallis põllumeestele. Uute aretustehnikate protsess läheb edasi, Copa-Cogeca korrraldab ürituse 19. novembril, Soome minister osaleb.

4. Copa-Cogeca presiidiumide, juhatuse ja koordineeriva komitee koosolekute kalender 2020. aastaks kinnitati.

5. Poola Rahvusliku Ühistute Nõukogu avaldus Cogeca liikmeks astumiseks. Liikmelisusele on vastu teised Poola organisatsioonid ning on ebaselge, kuivõrd on tegu üleriigilise esindusorganisatsiooniga ning mil viisil hakkab nende tegevus erineva senistest hr Serafini juhitud organisatsioonide tegevusest. Küsimus pandi hääletusele; osales 18 delegatsiooni, 121 häält; 39 erapooletut, 82-st 60 vaja. Poolthääli 3, vastu 79. Organisatsiooni ei kinnitatud Cogeca liikmeks.

6. Cogeca statuudi muutmine. Asepresidentide arvu tõsta 4-lt 6-le, vastutusosalad jagatakse, väliseid eksperte ei kasutata. Kinnitatud.

7. Copa-Cogeca kandidaatide nimetamine DG AGRI sotsiaalse dialoogi gruppide juhtide kohtadele. Kinnitatud.

8. Copa-Cogeca seisukoht kliimamuutusega seotud tegevustest. Cop25 toimub sügisel Tšiilis, selleks vaja positsiooni. Veebruaris otsustati suund, siis juhtumipõhiselt. Pühendunud Pariisi kokkuleppe täitmisele. Tootmine peab kasvama, eriti ühiku kohta. Kinnitatud.

9. Info kaubanduslääbirääkimiste kohta. Viimasel kohtumisel oli volinik Malmström väga häiritud Copa-Cogeca poliitikaliinist Mercosuri kohta. Keelduti uskumast, et põllumehed satuvad ebavõrdsesse olukorda Mercosuri lepingu tõttu. Peab olema teaduspõhine otsustamine. Küsisime, miks EL põllumehed ei saa kasutada sama ohutut kvaliteetsset toorainet, kuid ei saanud vastust. Mineraalväetiste (UAN) osas Komisjon otsustab jätkata meetmetega, mis põhjustab 2,8 mln kahju põllumeestele; öeldi, et ei lubatud midagi. Mercosuri ratifitseerimine võtab aega. Rohelised eurosaadikud on olnud huvitatud liituma Copa-Cogeca-ga Mercosuri vastu. Tariifikvootide manageerimise osas on probleem DG AGRI ettepanekuga. USA-ga WTO-s Airbusi toetuse osas tuleb otsus kuu jooksul. Võib sisaldada põllumajandustooteid. Uus-Meremaa tahab täielikku kaubanduse liberaliseerimist, eriti juustu osas, kuigi mõistavad geograafiliste tähisteküsimust. Nad on väga aktiivsed

ka kliimamuutuse osas ja on muutmas oma seisukohta uute tehnoloogiate ja GMO kohta. Austraalias valimised tulekul. Pekka Pesoneni Maroko visiit on edasi lükatud, võib-olla oktoobris.

10. Info Brexiti protsessi kohta. Õhtusel koosolekul räägitakse valmisolekust Brexitiks. EL-UK vahel ebkõla ikkagi lahkumislepingu osas, liri *backstop*, peaminister Johnsoni ettepanek ei ole EL-le vastuvõetav. 4.septembril ilmus Komijsoni teatis valmisolekust Brexitiks, leppeta lahkumine tõenäolisem, kui leppega. Kõik dokumendid Agri-infos. Põllumajandussektorit puudutab väga, tootmiskulud kasvavad, ka taimetervise ja hügieeninõuded. Solidaarsusfond ja loodusõnnetuste fond peaks olema valmis toetama äriettevõtteid. Liikmesriigid ei hääletaks Brexiti pikendamise vastu. Kui pikendatakse nt 31. jaanuarini, siis ÜK-s uus valitsus, kes võib otsustada nt uue referendumi korraldada. Kui Brexit edasi lükkub, on kohene mõju praegusele EL keskpikale eelarvele (MFF), kuna ÜK ei maksa nn lahkumisarvet. Kui on leppeta Brexit, siis lisaraskused ja kaudne mõju tulevasele MFF-le.

11. Turuolukord. Sekretariaat kogus infot liikmetelt ja võetud meetmete kohta. Juulis kohtuti Komisjoniga, kes oli valmis võtma vajalikke meetmeid, soovitasid riikidel ise ka meetmeid võtta, aina suurem paindlikkus lubatud. SAK jätkab levikud, aeglaselt, kuid siiski, nüüd Slovakkias ja Serbias. Hiinas, Filipiinidel, Kambodžas on katk, Hiina on suurendanud importi Argentiinast, sest lihapuudus. Raksusi ka veise ja lambalihaturul, sh ka Brexiti tõttu.

12. Info uue komisjoni volinikekandidaatide kohta. Poola kandidaat DG Agrisse, Küprosel DG Santesse, Hogan kaubandusse, Leedust keskkonnavolinik. Põllumajandusvoliniku kutsme novembri presiidiumisse.

13. Info Euroopa loomakasvatuse sektori toetuskampaania kohta - #MeattheFacts. Copa-Cogeca Kommunikatsioonitiim on töötanud lihasektori promokampaania kallal. Praegu sarnaselt mõtlevate partnerite koalitsioon loodud. Platvormi avamine 25.septembril hommikusöögi-kohtumisenä Parlamendis. Jagage, saab kaasata ka rahvuslikud algatused. Oluline osa on faktide kontrollimine – monitooritakse meediat ja analüüsitakse, kas faktid on tõesed. Kampaania peaks võib-olla olema seotud teiste osapoolte (tööstus, kaubandus) kampaaniatega.

14. Info ÜPP debati kohta. Hulk ebakindlust. Rumeenia eesistumine ei jõudnud osalisele kokkuleppele, siiski esitati raport, kus nimetati teemasid, milles tuleb lahendada poliitilised ebakõlad. Soome eesistumine esitles oma prioriteete, kuid ebakindlus tänu Brexitile põhjustab mõnede riikidele raskusi MFF diskussioonis, st ei tea, kui palju saavad panustada EL eelarvesse. Novembris-detsembris püütakse jõuda uuele kokkuleppele MFF-s. Oleks kasulik meie positsioonile, mis kutsub üles enne rahas kokku leppima ja siis poliitikas. Praegu ei tea veel, kes saab Europarlamendis raportööriks. EPP, S&D ja Uus Euroopa on põhitegijad. Ajakava ei võimalda realistlikku otsust ComAgrilt enne aasta lõppu, kindlasti mitte enne novembri plenaari. Soome eesistumine jätkab tööd, kontakteeruge oma saadikutega, võib-olla tuleb sama töö uuesti teha. Tehakse juhised strateegiliste plaanide koostamiseks.

15. Info EL-Ameerika põllumajanduskongressi kohta. 180 osalejat, oodatakse ka palju ameeriklasi. Hogan tuleb paariks tunniks. Kanada ja Taani ministrid. Vt Agri-info.

16. Muud küsimused. Järgmises Cogeca presiidiumis 28.novembril valitakse uus juhatus 3-ks aastaks. 22. november on kandidaatide esitamise tähtaeg.

Copa ja Cogeca presiidiumide ühine koosolek

1. Kohtumine Europarlamendi põllumajanduskomitee uue juhi Norbert Linsiga.

Teemadeks on ÜPP tulevik, Brexit, Mercosur. Parlament jätkab aprilli otsustega töötamist. Varsti tulevaste volinike kuulamisid. Praegu on olukord, kus otsustati ÜPP-ga mitte minna plenaarile enne novembrit, võib olla ka hiljem. Peame garanteerima, et aprilli otsus andis hea põhja, siis püüame uutele kolleegidele anda võimaluse oma arvamus kujundada. Vaatame, kuidas uue Poola voliniku kandidaadiga saaks koos töötada. Põllumehed peavad saama ette planeerida. Teame, et on vastuolulisi asju, nt toetuste laed (capping). Kui capping pannakse ette, peab olema alternatiiv, eriti esimestele hektaritele, 10%, esimeses sambas. Teine oluline teema on kliimaambitsioon, tuleb ette panna liikmesriikidele ökomeetmeid, valikuid farmeritele, 20% esimesest sambast ökoskeemidele. Vaatame, kas saame kompromissile. Sageli kuuleme, et kliimameetmed ei ole piisavalt ambitsioonikad, kuid arvame, et ei pea alustama kõike nullist, meil on juba hea alus. Eelarve on seotud kõigega. Saame teha rohkem, kui selleks on raha. Tahame parteideülest koostööd parlamendis, et eelarve jääks samaks. Volinik Oettinger rääkis 1,3%-st, ei kujuta ette, et uus parlament seda radikaalselt muudaks. Kliima peab mängima suuremat rolli, samuti avalike diskussioonide osa. Meil ei ole konkreetset plaani, kuid kui vaatame, mis juhtub nõukogus Soome eesistumise ajal, seni ei ole veel eelarve osas jõutud kokkuleppele. Enne peab olema eelarve, siis sisu läbirääkimised. Brexiti kohta ei ole midagi rohkem öelda, kui ajalehtedes. Oleme valmis lisaaja andmiseks, kuid kui ÜK-s on suured muutused, nt valimised, siis võib ka uus parlament olla teistsugune. Leppeta Brexitil suur mõju eelarvele ja kaubandusele. Loodame, et Brexitit ei tule, või vähemalt leppeta Brexitit. Minu fraktsioon on alati olnud kaubanduse, avatud turu poolt. Mõistan, et te ei kritiseeri vabakaubandust, vaid olete ausa kaubanduse poolt. Pakkumised, mida EL on Mercosurile teinud, on vägagi lahked. Oleme küsinud rohkelt küsimusi kompensatsiooni, standardite, rangemate kontrollide kohta, jätkame seda tulevikus uue komisjoniga. Nii ComAgris kui mujal tulevad intensiivsed diskussioonid. Järgmisel nädalal määrame uue raportööri ÜPP raportile. Meid on kritiseeritud, et ei ole võtnud karmi seisukohta Mercosuri suhtes, kuid vajame rohkem infot, mida see leping tähendab, milliseid sektoreid see rohkem mõjutab. Peame tegema vahet GMO ja uute aretustehnoloogiate vahel. Uus komisjon teeb ettepanekud, kuidas saame välja sellest problemaatilisest olukorrast. Bürokratia, administratsioon ja kontrollide osas soovime lihtsustada ja kiirendada asju liikmesriikide jaoks ja seeläbi ka farmeritele, see on suur väljakutse. Glüfosaadi osas oli mul au olla eelmises koosseisus raportöör spetsiaalkomitees, polnud kaugeltki lihtne tulla otsusele ja hoiduda nt täielikust keelust. Vaatame, kes liikmesriikidest selle esimesena keelab, see on tõeline väljakutse. Nt kui humala kasvatamisel taimekaitsevahendit ei kasuta, siis see saak hukkub, seetõttu nt ainult 0,5% sellest on mahe. Peame kohanema sellega, mis toimub rahvusvaheliselt, uute tehnikate osas. Vajame uusi reegleid niipea, kui võimalik üleminekuaja kohta. Kliimamuutuse mõttes oli täielik silmakirjalikkus sõlmida leping sellise maaga nagu Brasiilia, arvestades metsatulekahjusid. Cappingu osas on nt Saksamaal eriline olukord nt lääne ja ida vahel, töötan, et leida kompromissi, et oleks lubatud erinevad võimalused. Ei peaks jaotama suuri ja väikesi, capping on võimalus, me ei peaks seda eirama, vaatame, mis vormi võtab. Ei otsusta sisu üle enne, kui teame, milline on rahaline olukord. Kui meil on adekvaatsed kliimameetmed, peab olema ka adekvaatne eelarve. Kas meil on metsatulekahjude üle suurem mõju, kui meil on leping või kui ei ole? Mida see leping ütleb kohustusliku metsastamise kohta, enne seda ei saa eriti kommenteerida. Tagan, et farmeri ja

maainimesena on mul tugev side maaga ja kaitsen põllumeeste huve ka ComEnvi teemadel, kuid olen valmis kompromissideks. Konvergenksi osas püüame luua õiglasel tingimused. Olen traditsiooniliselt tugeva teise samba toetaja.

2. Kohtumine Euroopa Komisjoni Brexiti ettevalmistusgrupi juhi Dorthe Christenseniga.

Töötame EL-27 suunal, stsenaariumid. Loodame, et tuleb leping. Praegu on ÜK-ga teatavad kontaktid, vaatame, mis juhtub. Varem pole kunagi EL-st välja astumist olnud, pole kuskilt eeskujut võtta. Oluline oli teavitada seadusandlikest ja praktilistest muudatustest, mis juhtub leppeta Brexiti puhul, kodulehel 100 punkti osapooltele ette valmistamiseks. Palju kontakte organisatsioonidega, et saada nende panust, samuti liikmesriikidega, samas peame silmas, et ei ärrita läbirääkijaid. Tagame, et defineerime lahkumispoliitika, kaasates kõiki liikmesriike. Kõigepealt vaatame läbi EL seadusandlust, kas see on kooskõlas lahkumisega; selgus, et seadus üsna tervise juures, jääb elama. Ei kustuta kõike, kus ÜK nimetatud, märgime selle „vananenuks“. Mõnedes väga spetsiifilistes küsimustes tuli teha muudatusi. Edasi vaatame läbirääkimisi, mis ei läinud soovitud suunas, Komisjoni esimene lahkumise teatis ilmus möödunud aasta juulis. On vaja, et kõik teeksid koostööd, et olla valmis. Praegu oleme ikka selles kinni, et ei ole lahkumislepingut. Eesmärk on meetmed, et tulla toime kõige olulisemate katkestustega, on võimalik EL-l sekkuda. Relevantne on transpordisektor, kus ei tohiks tulla katkestusi, seega panime ette, et säilitame põhilise ühilduvuse, kui ÜK teeb sama. Sekkumise olid teatud põhimõtted, nt mitte tagada ÜK-le kõik senised õigused, vaid ainult hädavajalikud ja needki ajutiselt. Viimane üleskutse ettevõtetele, et võtta samme ettevalmistuseks, sest me ei saa loota, et tuleb veel ajapikendus. Toetused. Muretseme natuke VKE-de pärast, eitamisel võib olla kõrge hind. Kolmandal korral hunt tavaliselt tuleb. DG TAXUD teeb kampaania kauplajatele.

3. Copa-Cogeca pikaajaline finantsstrateegia 2020-2025 ja eelarve 2020.

Brexit tekitab hulgaliselt probleeme, sh CC eelarvele. ÜK organisatsiooni NFU roll ei ole sugugi selge tulevikus. Tegime mitmeaastase prognoosi. Täna kinnitame siiski ainult 2020 eelarvet. Põhimõtte on stabiilsus, reservide hoidmine on oluline, ei soovi neid puudutada, vähemalt 6 mln peab olema. Tahame säilitada ka sekretariaadi poolt pakutavad teenused. Holland ja Portugal soovivad Copa-Cogeca reformi, et saaks teha rohkem tööd vähemate kuludega. Prantsusmaa soovib tugevat organisatsiooni, mis kohaneks valitsevate oludega; 2020-ks võib liikmemaksu tõsta, kuid edaspidi vajame sügavamat olukorra peegeldust, võib-olla kolmanda osapoole visiooni. Võib-olla peaks leidma lisa sissetulekuallikaid. Hispaania: liikmemaks pole kulu, vaid investeering, sest meil on mõju institutsioonides. Töötajaskonna vähendamine vähendab organisatsiooni mõju. Keeli ei saa vähendada, sest farmerid ei räägi inglise keelt ja ei saa end väljendada.

EE, LT, NL erapooletud, PT vastu. Võeti vastu.

Kui toimub komisjoni nõuandvate komiteede reform, siis võetakse uuesti teemaks presiidiumis.